

РЕШЕНИЕ

№ 4724

гр. София, 11.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 52 състав,
в публично заседание на 22.06.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Димитрова

при участието на секретаря Албена Илиева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **6721** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. АПК, вр. чл.1 ЗОДОВ.

Образувано е на основание на основание постъпила искова молба от П. Т. З. от [населено място], депозирана чрез пълномощника му адв. Б. Б. от АК - Х., с която е предявен срещу Национална библиотека „Св. Св. К. и М.“, [населено място] иск за сумата от 3 лева, представляващи обезщетение за претърпени от него имуществени вреди от отменен като незаконосъобразен административен акт - т.1.Регистрация на потребители, за един ден – 3 лева, към Част 2. Услуги, извършвани от Национална библиотека от Приложение №3 към Правила за обслужване на потребителите в НБ, утвърдени на 27.04.2018 г., отменен с Решение №3545/27.05.2019 г. по адм.д.№5633/2018 г. по описа на АдмС – С.-град, влязло в сила след съдебно обжалване пред ВАС – Решение №9185/09.07.2020 г. по адм.д.№8195/2019 г. В исковата молба се твърди, че ищецът от 18.10.2017 г. е читател и ползвател на библиотечните услуги в Национална библиотека „Св. Св. К. и М.“, [населено място], като с фискален бон от 08.05.2018 г. е заплатил сума от 3 лева за издаване на дневна читателска карта №0006317/08.05.2017 г. Предвид отмяната на разпоредбата, която е предвиждала заплащане на такса за издаване на читателска карта, счита, че ответникът му дължи обезщетение в претендирания размер, което твърди, че е заплатено недължимо. Претендира присъждането и на направените по делото разноски.

Ответникът, Национална библиотека „Св. Св. К. и М.“, [населено място], в представен писмен отговор, в съдебно заседание чрез процесуалния си представител адв. Н. А.

възразява, че Националната библиотека попада в приложното поле на чл.1 от ЗОДОВ. По същество на спора изразява становище за неоснователност на предявения иск, поради което по подробно изложени съображения счита, че следва да бъде отхвърлен. Претендира присъждането на разноски.

Представителят на СГП счита предявения иск за неоснователен, поради което дава заключение, че същият следва да бъде отхвърлен.

По делото са събрани писмени доказателства. Назначена е и приета съдебно-техническа експертиза, заключението по която не е оспорено от страните.

Съдът, като прецени събраните по делото относими към спора доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

Видно от представената по делото в заверено копие на Дневна читателска карта №0006317, същата е издадена от Национална библиотека „Св.св.К. и М.“. Издадена от НБКМ е и Читателска карта №0012937, като в нея изрично е посочено, че е издадена на името на П. З.. Представен по делото в заверено копие е и фискален бон - ФБ№0007901 от 08.05.2018 г., от който се доказва заплащане на сума в размер на 3 лева в полза на НБКМ за издадена дневна читателска карта. От ищеца по делото е представена в оригинал като пластика друга дневна читателска карта №0003734 /лист 65 от делото/, но доколкото с исковата молба вредите се претендират от Дневна читателска карта №0006317, съдът приема, че представената в оригинал дневна читателска карта е неотнормирана към спора.

По делото е представено писмо изх.№РД-36-368 от 24.06.2021 г., издадено от Национална библиотека „Св. Св. К. и М.“, издадено по депозирано от ищеца заявление от 09.06.2021 г., като в същото е посочено, че потребителски данни за издадени дневни и седмични карти не се съхраняват.

Видно от представеното на лист 66 от делото писмо на 09.09.2021 г. ищецът е поискал от НБКМ издаване на фактура на обща стойност 11,40 лева за заплатени от него услуги през 2017 г. и 2018 г. С това писмо НБКМ е отказала да издаде исканата фактура, тъй като искането не е направено в предвидения в чл.113 от ЗДДС 5-дневен срок от датата на данъчното събитие.

Видно от приложеното по делото Решение №3545/27.05.2019 г., постановено по адм.д. №5633/2018 г. по описа на АССГ със същото е отменена по жалба на П. Т. З. като незаконосъобразна т.1 от част 2 от Приложение №3 към Правила за обслужване на потребители в НБКМ, утвърдени със Заповед №РД-15-48/27.04.2018 г. на Директор на националната библиотека. В отменената разпоредба е било предвидено че за „регистрация на потребители“ – за съответен период от време се събират различни по размер такси, съобразно категорията на лицата-читатели, в размер от 3 до 25 лева, включително и за издаване на дневна читателска карта, за издаването на която тасата е била 3 лева. Решението на АССГ е оставено в сила с Решение №9185/09.07.2020 г., постановено по адм.д.№8195/2019 г. на ВАС.

От заключението на вещото лице по приетата по делото СТЕ, изготвена въз основа на извършена проверка в Системата за контрол на достъп на НБКМ се установява, че системата съхранява само данни за едногодишни читателски карти. Относно едnodневните читателски карти за същите не се съхраняват никакви данни в тази система. При извършената проверка вещото лице е установило, че на ищеца е издадена едногодишна читателска карта с дата на първа регистрация 21.12.2018 г., удължена на 11 .01.2022 г. с дата на изтичане 11.01.2023 г.

Съгласно Правилника за дейността на Национална библиотека „Св.св.К. и М.“ – чл.2, ал.2, НБ е юридическо лице на бюджетна издръжка, второстепенен разпоредител с бюджет към Министъра на културата.

При така установената относима към спора фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл. 203 АПК гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. В случая се претендира обезщетение от отменен като незаконосъобразен акт - т. 1 от част 2 от Приложение № 3 към Правила за обслужване на потребители в Националната библиотека „Св. Св. К. и М.“, утвърдени със Заповед № РД-15-48/27.04.2018 г. на Директора на националната библиотека. Предвид това и доколкото иски е предявен против юридическото лице Националната библиотека „Св. Св. К. и М.“, чийто орган го е издал, което съгласно чл.205 АПК е пасивно легитимирано да отговаря за причинените вреди, съгласно чл.2, ал.2 Правилник за дейността на Национална библиотека „Св.св.К. и М.“, следователно искът за отговорност на държавата за вреди, причинени от незаконосъобразен акт на администрацията, е редовно предявен от надлежна страна, в хипотезата на [чл. 204, ал. 1 от АПК](#), срещу субект по [чл. 205 от АПК](#).

Разпоредбата на чл.1, ал.1 ЗОДОВ определя материалноправните предпоставки за ангажиране на отговорността на държавата. Съгласно тази разпоредба държавата и общините дължат обезщетение за вредите, причинени на гражданите и юридическите лица, произтичащи от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при и по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконовни нормативни актове. Съгласно чл.4 ЗОДОВ обезщетение се дължи за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо дали са причинени виновно от длъжностното лице, тоест отговорността на държавата и общините е обективна и безвиновна. За да възникне основание за ангажиране на тази отговорност за вреди, причинени от дейността на администрацията по чл.1, ал.1 ЗОДОВ, следва да са налице в условията на кумулативност следните предпоставки: 1. незаконосъобразен административен акт, отменен по съответния ред, или незаконосъобразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, установено в хода на производство за обезщетение, при или по повод изпълнение на административна дейност; 2. вреда от отменен административен акт, респективно от незаконосъобразно действие или бездействие и 3. причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт и/или незаконосъобразните действия или бездействия и настъпилия вредоносен резултат. Под вреда следва да се разбира отрицателната последица от увреждането, която засяга неблагоприятно защитените от правото имуществени и неимуществени интереси на увредения, а под "пряка и непосредствена" - тази вреда, която следва закономерно от незаконосъобразния акт, действие или бездействие на компетентния административен орган по силата на безусловно необходимата връзка между тях. При липсата на който и да е от посочените елементи от фактическия състав не може да се реализира отговорността на държавата и общините по реда на чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

В разглеждания случай безспорно се установи, че е отменена като незаконосъобразна

разпоредба от Правила за обслужване на потребители в НБКМ, утвърдени със Заповед №РД-15-48/27.04.2018г. на Директор на Националната библиотека - т. 1 от част 2 от Приложение № 3 към същите, която е предвиждала заплащане на такси за определени услуги, включително и за издаване на дневна читателска карта. Следователно, осъществена е първата от визираните в чл. 204, ал.1 от АПК предпоставки - отменен като незаконосъобразен акт на държавен орган, издаден при упражняване на административна дейност.

По отношение на втория елемент от фактическия състав на отговорността, а именно вреда, в случая се претендира обезщетение за имуществени вреди. В доказателствена тежест на ищеца е да докаже твърдението си, че е претърпял твърдяните вреди, които са претърпени именно от отменения като незаконосъобразен акт и че тези вреди са в пряка и непосредствена причинна връзка с отмяната му.

От представените по делото писмени доказателства - фискален бон - ФБ№0007901 от 08.05.2018 г., се доказва заплащане на сума в размер на 3 лева в полза на НБКМ за издадена дневна читателска карта. Недоказано обаче остава по делото, че тази сума е заплатена именно от ищеца, доколкото и в представената като доказателство читателска карта, по отношение на която не се установи и датата на издаването ѝ, няма записано името на ищеца. Предвид това се стига до извода, че сумата, претендирана като вреда, безспорно е заплатена и то на основание на отменената като незаконосъобразна разпоредба от Правила за обслужване на потребители в НБКМ, но не се установи, че е заплатена именно от ищеца, както и че е заплатена за издаване именно за посочената в исковата молба дневна читателска карта. Вярно е, че съгласно чл.26 от Наредба №Н-18/13.12.2006 г. за регистриране и отчитане на фискалните устройства, издадена от Министъра на финансите, касовата бележка се издава на получателя на услугата или стоката. Но в случая иманно този факт не е доказан, а иманно, че представения фискален бон е издаден именно на ищеца. Само фактът, че е негов държател и го е представил по делото не установява по безспорен начин, че на посочената в същия дата плащането е извършено именно от ищеца. Предвид изложеното съдът приема, че ищецът не е осъществил пълно доказване на един от релевантните за основателността на иска му факти, а именно, че претендираната сума е излезла от патримониума му на посочените дата и основание, при което се стига до извод за недоказана претърпяна от него вреда, обезщетение за която се претендира в настоящото производство.

Доколкото настоящото производство е исково, в тежест на ищеца е да докаже наличието на предпоставките за основателност на иска си. След като не е осъществил главно и пълно доказване на една от кумулативно изискуемите предпоставки, то последица от това е отхвърляне на предявения от него иск. Липсата на който и да е от елементите от фактическия състав е достатъчно основание искът да бъде отхвърлен.

При този изход на спора на ищеца не се дължат разноски от ответника.

Съдът намира за основателно направеното от процесуалния представител на ответника искане за присъждане на разноски. Съгласно разпоредбата на [чл.10, ал.4 ЗОДОВ](#) освен разноските по делото съдът осъжда ищеца да заплати на ответника и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чийто размер не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на [чл. 37 от Закона за правната помощ](#). В случая ответникът е представляван от адвокат. Видно от данните по делото, тази

претенция за адвокатско възнаграждение е заявена своевременно в представения по делото писмен отговор. Следва да се посочи, че възнаграждение се дължи само при ефективно осъществена защита, като в случая тя е безспорно осъществена от процесуалния представител на ответника, който е представил по делото писмени отговор на исковата молба, и е присъствал в проведените съдебни заседания. Следователно всички изискуеми предпоставки са изпълнени от и ответника имат право на разноски. От приложените по делото писмени доказателства безспорно се установява, че ответникът е заплатил по банков път на представлявалия го адвокат възнаграждение в размер на 300 лева, която сума ищецът следва да бъде осъден да му заплати.

Водим от гореизложеното Административен съд - София-град, II отделение, 52-и състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от П. Т. З. от [населено място] срещу Национална библиотека „Св. Св. К. и М.“, [населено място] иск за сумата от 3 /три/ лева, представляващи обезщетение за претърпени от него имуществени вреди от отменен като незаконосъобразен административен акт - т.1.Регистрация на потребители, за един ден – 3 лева, към Част 2. Услуги, извършвани от Национална библиотека от Приложение №3 към Правила за обслужване на потребителите в Национална библиотека, утвърдени на 27.04.2018 г., отменен с влязло в сила на 09.07.2020 г. Решение №3545/27.05.2019 г. по адм.д.№5633/2018 г. по описа на АдмС – С.-град.

ОСЪЖДА П. Т. З. от [населено място] да заплати на Национална библиотека „Св. Св. К. и М.“, [населено място] деловодни разноски за адвокатска защита в размер на 300 /триста/ лева.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от уведомяване на страните, на които на основание чл.138, ал.3 АПК да се изпрати препис от същото.

СЪДИЯ: